

ฉบับที่ ๓๖/๒๕๖๔ วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

กมธ. การศึกษา วุฒิสภา

นำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาเพื่อปฏิรูปการศึกษา

และแนวทางการนำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน ต่อที่ประชุมวุฒิสภา

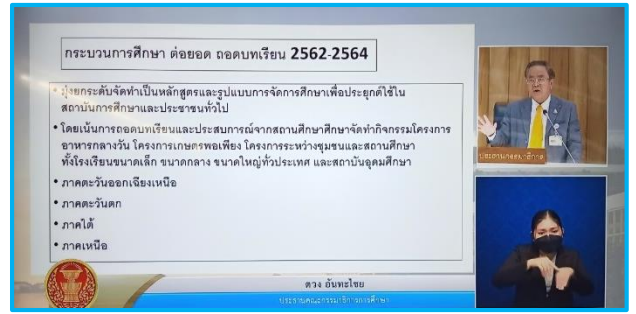
ในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม วุฒิสภา โดย ดร.ตวง อันทะไชย ประธาน กมธ. การศึกษา ในฐานะประธานคณะทำงานจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืนได้นำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายในการปฏิรูปการศึกษา และแนวทางการนำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน” ความว่า ตามที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวในรายการ “ศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืน” เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เนื่องในโอกาสสมโภชมงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๕ พรรษา มีใจความสำคัญตอนหนึ่งว่า “ครั้งที่พระองค์ทรงดำรงตำแหน่งพระรัชทายาท ทรงได้รับความไว้วางพระราชหฤทัยจากสมเด็จพระบรมชนกนาถ ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ และโดยเสด็จไปทรงงานในพื้นที่ต่าง ๆ กว่า ๔๔ ปี เมื่อเสด็จขึ้นทรงราชย์ในฐานะพระประมุขของชาติ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจดำเนินรอยตามเบื้องพระยุคลบาทแห่งสมเด็จพระบรมชนกนาถด้วยน้ำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมด้วยพระเมตตา ทรงปกแผ่พระบารมีเพื่อให้ชาวไทย

อยู่ดีมีสุขอย่างถาวร ...” ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน โดยหัวใจของการพัฒนาคน คือ การศึกษา ดังนั้น กมธ. การศึกษาจึงได้ตระหนักและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานองค์ความรู้ และศาสตร์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติไว้เป็นจำนวนมาก จะยังคงอยู่ในวิถีชีวิต และจิตใจของคนไทยสืบไป

ต่อประเด็นดังกล่าว คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาเพื่อปฏิรูปการศึกษาและแนวทางการนำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืนเพื่อสืบสาน

ศาสตร์พระราชามาใช้ในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ และเพื่อพัฒนาหารูปแบบในการจัดทำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา โดยเริ่มต้นพิจารณาศึกษาเมื่อปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑ ในช่วงของคณะกรรมการการศึกษา กีฬา สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ดำเนินการศึกษาสังเคราะห์ ถอดบทเรียน กระบวนการเรียนรู้และวิถีชีวิตตามศาสตร์พระราชาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาคุณงานและแลกเปลี่ยนกับปราชญ์ชาวบ้าน ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงใน ๔ ภูมิภาค เพื่อยกร่างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน ต่อมาในปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔ คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้ต่อยอดผลการศึกษาจากปี ๒๕๖๑ เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาและแนวทางการนำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาไปใช้ทั้งในสถานศึกษาทุกระดับ แนวทางการน้อมนำไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนทั่วไป ซึ่งได้มีข้อเสนอเชิงนโยบาย ดังนี้

๑. ควรใช้ “นโยบาย” เพื่อนำข้อเสนอนี้ไปใช้ให้เกิดรูปธรรม ทั้งในการส่งเสริม การสร้างแรงจูงใจ และการสนับสนุนงบประมาณ

๒. ควรใช้ “นโยบาย” นำไปประยุกต์ใช้ในระดับสถานศึกษาในรูปแบบที่เป็นบูรณาการหรือกิจกรรมหรือโครงการการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา เช่น โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันที่ครบวงจรโดยผู้เรียนปลูก เลี้ยงเอง หรือจำหน่ายให้แก่ชุมชน โครงการเกษตรพอเพียง โครงการเกษตรชุมชนสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษาและชุมชนร่วมกันทำ โดยการทำนาปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงไก่ เป็นต้น

๓. กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องเป็นรูปแบบ “การเรียนรู้แบบ Active Learning” คิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง

๔. กิจกรรมการเรียนรู้จะต้องใช้สถานศึกษาและชุมชน เป็น Lab Learning สนับสนุนให้เกิดกระบวนการนำไปใช้ในชีวิต ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม โดยประสานอาคารหรือแหล่งทุนในพื้นที่ให้การสนับสนุน

ในการนี้ ที่ประชุมวุฒิสภาต่างเห็นด้วยกับรายงานฉบับดังกล่าว พร้อมทั้งได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อาทิ การนำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืนไปบรรจุในหลักสูตรแกนกลาง ควรคำนึงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันอันจะทำให้เกิดการเรียนรู้สู่การลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง

